

ΣΑΣΑ ΑΡΑΝΓΚΟ

η αλήθεια και άλλα ΨΕΜΑΤΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟ ΘΡΙΛΕΡ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: DIE WAHRHEIT UND ANDERE LÜGEN

Από τις Εκδόσεις Random House, Μόναχο 2014

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η αλήθεια και άλλα ψέματα**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Sascha Arango

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Τάνια Σταύρου

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοσταθή

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© C. Bertelsmann Verlag, 2014

© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Lisa Bonowicz/Trevillion Images

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Πρώτη έκδοση: Ιανουάριος 2016

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1438-6

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1439-3

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

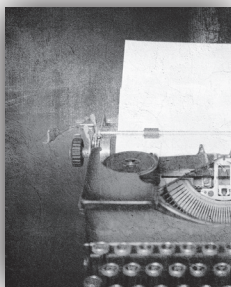
Head Office: 121, Tatoiu Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

ΣΑΣΑ ΑΡΑΝΓΚΟ

η αλήθεια και άλλα ΨΕΜΑΤΑ

Μετάφραση: Τάνια Σταύρου

Στην Κάντι

«Ίσως κάθε τι τρομαχτικό να 'ναι, στο απώτατο βάθος του,
έρημο κι αβοήθητο και να προσμένει από μας βοήθεια».

Ράινερ Μαρία Ρίλκε
*Γράμματα σ' ένα νέο ποιητή**

* Rainer Maria Rilke, *Γράμματα σ' ένα νέο ποιητή*, μτφρ. Μάριου Πλωρίτη, Ίκαρος, Αθήνα 1993¹⁰, σελ. 96. (Σ.τ.Μ.)

Η ΜΟΙΡΑ. ΜΙΑ ΚΛΕΦΤΗ ΜΑΤΙΑ στη φωτογραφία αρκούσε για να πάρουν μορφή οι σκοτεινές υποψίες των προηγούμενων μηνών. Το έμβρυο ήταν κουλουριασμένο όπως τα αμφίβια, με το ένα μάτι του να τον καρφώνει. Και τι ήταν αυτό που ξεχώριζε στο τελείωμα της ουράς του δράκου; Ήταν χέρι ή μήπως πλοκάμι;

Στη ζωή υπάρχουν ελάχιστες στιγμές απόλυτης βεβαιότητας. Κι όμως, εκείνη τη στιγμή, ο Χένρι μπόρεσε να δει το μέλλον καθαρά. Αυτό το αμφίβιο έμελλε ν' αναπτυχθεί, ν' αποκτήσει πρόσωπο. Να έχει δικαιώματα, αξιώσεις, να θέτει ερωτήσεις και κάποτε να μάθει όλα όσα χρειαζόνταν για να γίνει άνθρωπος.

Στη φωτογραφία του υπερηχογραφήματος, που είχε περι-που το μέγεθος μιας καρτ ποστάλ, ξεχώριζε δεξιά, δίπλα στο έμβρυο, μια κλίμακα σε αποχρώσεις του γκριζου, αριστερά κάτι γραμμάτια κεφαλαία και στην κορυφή η ημερομηνία, το όνομα της μητέρας και το όνομα της γιατρού. Ο Χένρι δεν είχε την παραμικρή αμφιβολία πως η φωτογραφία ήταν αυθεντική.

Η Μπέτι, καπνίζοντας δίπλα του στη θέση του οδηγού, πρόσεξε τα δάκρυα στα μάτια του. Πίστεψε πως ήταν δάκρυα χαράς. Εκείνος όμως σκεφτόταν τη γυναίκα του, τη Μάρτα. Για-

τί να μην αποκτούσε εκείνη το παιδί του; Γιατί να πρέπει να βρίσκεται σ' αυτό το αυτοκίνητο, μ' αυτή την άλλη γυναίκα;

Έφθεξε τον εαυτό του, ένιωσε ντροπή, αισθάνθηκε πραγματικά άσχημα. Η ζωή σου προσφέρει τα πάντα, ήταν το αγαπημένο του ρητό, αλλά ποτέ όλα μαζί.

Ήταν απόγευμα. Ο μονότονος ήχος των κυμάτων που έσκαγαν στα βράχια έφτανε μέχρι τ' αυτιά τους, ενώ ο άνεμος λύγιζε τα χορτάρια και χτυπούσε τα πλευρικά τζάμια του πράσινου Subaru. Αρκούσε ο Χένρι ν' αφήσει τη μηχανή αναμμένη, να πατήσσει το γκάζι, και το αυτοκίνητο θα εκτινασσόταν πάνω απ' τα βράχια και θα βουτούσε μέσα στα κύματα. Όλα θα τελείωναν μέσα σε πέντε δευτερόλεπτα, η πρόσκρουση θα τους σκότωνε και τους τρεις. Για να γίνει όμως αυτό, θα έπρεπε να σηκωθεί από τη θέση του συνοδηγού και να αλλάξει με την Μπέτι. Αρκετά περιπλοκο.

«Τι έχεις να πεις;»

Τι θα μπορούσε να πει; Τα πράγματα είχαν κιόλας πάρει άσχημη τροπή, αυτό το πράγμα μέσα στη μήτρα της είχε αρχίσει ήδη να κινείται και, αν υπήρχε κάτι που ο Χένρι γνώριζε καλά, αυτό ήταν να μην εκφράζεται για πράγματα που καλύτερα να μένουν ανείπωτα.

Όλα αυτά τα χρόνια η Μπέτι τον είχε δει μόνο μία φορά να κλαίει, τότε που τον αναγόρευσαν επίτιμο διδάκτορα στο Κολλέγιο Σμιθ της Μασαχουσέτης. Μέχρι τότε νόμιζε πως ο Χένρι δεν έκλαιγε ποτέ. Εκείνος, πάλι, καθισμένος ήσυχος στην πρώτη σειρά, είχε συγκινηθεί στη σκέψη της γυναίκας του.

Η Μπέτι τεντώθηκε πάνω από τον μοχλό των ταχυτήτων και τον αγκάλιασε. Για λίγη ώρα παρέμειναν σιωπηλοί, ακούγοντας ο ένας την ανάσα του άλλου, όταν ξαφνικά ο Χένρι άνοιξε με δύναμη την πόρτα του συνοδηγού και ξέρασε πάνω στα χορτάρια. Είδε ξανά μπροστά του τα λαζάνια που του είχε μα-

γειρεύει η Μάρτα για μεσημεριανό. Η σβολιασμένη ζύμη στο χρώμα του δέρματος του θύμιζε μια μάζα από έμβρυα. Στραβοκατάπие σε τούτη τη θέα και ένας τρομερός βήχας τον κυρίευσε.

Εκείνη έβγαλε τα παπούτσια της και, έτσι ξυπόλυτη, πήδηξε έξω από το αμάξι, τράβηξε τον Χένρι από το κάθισμα, τύλιξε τα δυο της χέρια γύρω από το στήθος του και πίεσε τόσο δυνατά, που τα λαζάνια πετάχτηκαν από τα ρουθούνια του. Ήταν πρωτοφανές το πώς η Μπέτι έκανε το σωστό χωρίς δεύτερη σκέψη. Έτσι, βρέθηκαν οι δυο τους να στέκονται μέσα στη βλάστηση, δίπλα στο Subaru, ενώ ο άνεμος έφερνε σαν χιόνι τις αφρισμένες σταγόνες από τα κύματα της θάλασσας.

«Πες μου τώρα. Τι θα κάνουμε;»

Η ορθή απάντηση θα ήταν η εξής: *Καρδιά μου, όλο αυτό δε θα μας βγει σε καλό*. Όμως μια τέτοια απάντηση επιφέρει συνέπειες. Αλλάζει τα δεδομένα, ή τα εξαφανίζει εντελώς. Ούτε οι τύψεις βοηθούν σ' αυτή τη φάση. Και, εντέλει, ποιος θέλει ν' αλλάξει κάτι που μοιάζει σωστό και βολικό;

«Θα πάω στο σπίτι και θα μιλήσω με τη γυναίκα μου για όλα».

«Σοβαρά;»

Ο Χένρι είδε την έκπληξη στο πρόσωπο της Μπέτι, μα κι ο ίδιος ήταν σαστισμένος. Γιατί να το πει αυτό; Ο Χένρι δεν είχε κλίση προς την υπερβολή, το «για όλα» δεν ήταν απαραίτητο.

«Τι εννοείς όταν λες όλα;»

«Όλα. Θα της τα πω απλώς όλα. Τέρμα πια τα ψέματα».

«Κι αν σε συγχωρήσει;»

«Πώς θα μπορούσε;»

«Και το παιδί;»

«Ελπίζω να είναι κορίτσι».

Η Μπέτι αγκάλιασε τον Χένρι και τον φίλησε στο στόμα.

«Χένρι, είσαι σπουδαίος».

Ναι, ήταν σπουδαίος. Θα οδηγούσε τώρα μέχρι το σπίτι και θ' αντικαθιστούσε το ψέμα με την αλήθεια. Επιτέλους θα τα έλεγε όλα, χωρίς έλεος, με κάθε ανατριχιαστική λεπτομέρεια, εντάξει, όχι με κάθε λεπτομέρεια, αλλά σίγουρα με όλη την ουσία. Θα χρειαζόταν όμως να μπήξει βαθιά το μαχαίρι, δάκρυα θα κυλούσαν, ο πόνος θα ήταν μεγάλος ακόμα και για τον ίδιο. Θα σήμαινε το τέλος της εμπιστοσύνης ανάμεσα στη Μάρτα και σ' εκείνον, ταυτόχρονα όμως θα ήταν μια πράξη απελευθερωτική. Δε θα ήταν πια ένα άτιμο παλιοτόμαρο, δε θα χρειαζόταν πια να ντρέπεται σε τέτοιο απελπιστικό βαθμό. Έπρεπε να γίνει. Η αλήθεια πριν από το κάλλος, και τα υπόλοιπα θα έπαιρναν τον δρόμο τους.

Αγκάλιασε την Μπέτι από τη λεπτή της μέση. Ανάμεσα στα χορτάρια υπήρχε μια πέτρα, ογκώδης και αρκετά βαριά ώστε να προκαλέσει ένα θανατηφόρο χτύπημα. Αρκούσε μόνο να σκύψει και να την πάρει στα χέρια του.

«Έλα, μπες μέσα».

Κάθισε στο τιμόνι κι έβαλε μπρος τη μηχανή. Αντί να ορμήσει μπροστά, πάνω απ' τα βράχια, έβαλε την όπισθεν και άφησε το Subaru να τσουλήσει αργά προς τα πίσω. Μέγα λάθος, όπως διαπίστωσε αργότερα.

Το ελάχιστο ορατό στενό δρομάκι από διαβρωμένες τσιμεντόπλακες ξεκινούσε από τα βράχια και έφτανε μέχρι τον δασικό δρόμο περνώντας μέσα από ένα πυκνό πευκοδάσος. Εκεί το αυτοκίνητο σταμάτησε, καλά κρυμμένο από κάτι κλαδιά που κρέμονταν χαμηλά. Η Μπέτι άνοιξε το παράθυρο του συνοδηγού, άναψε το επόμενο τσιγάρο μενθόλης και εισέπνευσε τον καπνό.

«Δε θα κάνει καμιά κουταμάρα, έτσι;»

«Θέλω να πιστεύω πως όχι».

«Πώς θ' αντιδράσει; Θα της πεις ότι είμαι εγώ;»

Ότι εσύ είσαι τι; ήθελε να ρωτήσει ο Χένρι.

«Αν ρωτήσει, θα της το πω», απάντησε αντ' αυτού.

Φυσικά και θα ρωτούσε η Μάρτα. Κάθε άνθρωπος που μαθαίνει πως τον απατούν συστηματικά θέλει να γνωρίζει τον λόγο, τη διάρκεια και το πρόσωπο. Αυτό είναι το φυσιολογικό. Η απιστία είναι ένα αίνιγμα που όλοι θέλουν να λύσουν.

Η Μπέτι ακούμπησε το χέρι της με το αναμμένο τσιγάρο στον μηρό του Χένρι. «Αγάπη μου, εμείς προσέχαμε. Θέλω να πω, κανείς μας δεν ήθελε ένα παιδί, έτσι δεν είναι;»

Ο Χένρι δε θα μπορούσε να συμφωνεί περισσότερο. Όχι, δεν ήθελε κανένα παιδί, ειδικά από την Μπέτι. Ήταν η ερωμένη του, κι εκτός αυτού, δε θα μπορούσε ποτέ να γίνει καλή μητέρα, δεν είχε τα προσόντα για κάτι τέτοιο, ήταν υπερβολικά απασχολημένη με τον εαυτό της. Ένα παιδί από κοινού θα της χάριζε εξουσία πάνω του και στο τέλος θα του χαλούσε την κάλυψη και θα τον πίεζε μέχρι τελικής πτώσεως. Εδώ και καιρό σκεφτόταν να κανει στείρωση, αλλά κάτι απροσδιόριστο τον απέτρεπε. Ίσως ήταν η επιθυμία του ν' αποκτήσει όντως ένα παιδί, αλλά με τη Μάρτα.

«Ήταν γραφτό να γίνει», είπε τελικά.

Η Μπέτι χαμογέλασε με χείλη που έτρεμαν. Ο Χένρι είχε πετύχει τον κατάλληλο τόνο.

«Νομίζω πως θα είναι κορίτσι».

Κατέβηκαν και άλλαξαν ξανά θέσεις. Η Μπέτι κάθισε στο τιμόνι, φόρεσε το ένα παπούτσι, πάτησε μηχανικά τον συμπλέκτη και κούνησε τον μοχλό πέρα δώθε.

Δε χαίρεται, σκέφτηκε. Μήπως όμως είχε υπερβολικές απαιτήσεις από έναν άντρα που μόλις είχε αποφασίσει να αλλάξει τη ζωή του και να τερματίσει τον γάμο του; Παρά τη

μακρόχρονη σχέση τους, η Μπέτι ήξερε λίγα πράγματα για κείνον, για ένα όμως ήταν σίγουρη: Ο Χένρι δεν ήταν άνθρωπος για οικογένεια.

Δεν μπορεί να περιμένει κάτι τέτοιο, σκεφτόταν εκείνος. Δεν μπορεί να θεωρεί πως θα τα παρατήσω όλα για χάρη της. Στο κάτω κάτω, δεν είχε καμία πρόθεση ν' ανταλλάξει την ανεμελιά και τη μοναχικότητά του με μια οικογενειακή ζωή, για την οποία μάλιστα δεν ήταν φτιαγμένος. Μετά τις μεγάλες αποκαλύψεις στη γυναίκα του, θα χρειαζόταν να βρει και μια καινούργια ταυτότητα. Θα απαιτούνταν σκληρή δουλειά για να κατασκευάσει έναν άλλο Χένρι, έναν Χένρι μόνο για την Μπέτι. Τον κούραζε ακόμα και η σκέψη ενός τέτοιου πράγματος.

«Μπορώ να κάνω κάτι;»

Ο Χένρι κούνησε το κεφάλι. «Κόψε το κάπνισμα».

Η Μπέτι τράβηξε μια ρουφηξιά και πέταξε το τσιγάρο μακριά. «Θα είναι άσχημο».

«Ναι. Θα είναι άσχημο. Θα σου τηλεφωνήσω όταν θα έχουν όλα τελειώσει».

Εκείνη έβαλε ταχύτητα. «Πού βρίσκεσαι με το βιβλίο;»

«Δε θέλει πολύ ακόμα».

Έσκυψε προς το μέρος της μέσα από την ανοιχτή πόρτα.

«Έχεις πει σε κανέναν για μας;»

«Σε κανέναν απολύτως», απάντησε εκείνη.

«Το παιδί είναι δικό μου, σωστά; Θέλω να πω, είναι αληθινό, θα έρθει στ' αλήθεια;»

«Ναι. Είναι δικό σου. Και θα έρθει».

Πρότεινε τα μισάνοιχτα χείλη της προς το μέρος του για ένα φιλί. Εκείνος έσκυψε απρόθυμα κι άφησε τη γλώσσα της να εισβάλλει στο στόμα του σαν μια χοντρή λαμαρινόβιδα. Έπει-

τα έκλεισε την πόρτα του οδηγού. Η Μπέτι κατέβηκε τον δασικό δρόμο με κατεύθυνση προς τον επαρχιακό. Έμεινε να την κοιτάζει μέχρι που εξαφανίστηκε απ' το οπτικό του πεδίο κι έπειτα πάτησε το μισοτελειωμένο της τσιγάρο, που έκαιγε ακόμη πάνω στο χορτάρι. Της είχε εμπιστοσύνη. Η Μπέτι δε θα του έλεγε ποτέ ψέματα, δεν είχε αρκετή φαντασία για κάτι τέτοιο. Ήταν νέα και αθλητική, πολύ πιο κομψή από τη Μάρτα, ήταν όμορφη και όχι τόσο έξυπνη, αλλά σίγουρα πρακτική. Και τώρα ήταν έγκνως από κείνον. Το τεστ πατρότητας ήταν περιττό.

Ο ψυχρός πραγματισμός της Μπέτι είχε εντυπωσιάσει τον Χένρι ήδη από την πρώτη τους συνάντηση. Έπαιρνε πάντα αυτό που ήθελε. Είχε πνεύμα και λεπτά πόδια, φακίδες στα δυο στήθα σαν πορτοκάλια στήθη της, πράσινα μάτια και σγουρά ξανθά μαλλιά. Στην πρώτη τους συνάντηση φορούσε ένα φουστάνι γεμάτο εικόνες από διάφορα είδη ζώων προς εξαφάνιση.

Η σχέση ξεκίνησε από την πρώτη στιγμή που αντίκρισαν ο ένας τον άλλο. Ο Χένρι δε χρειάστηκε να προσπαθήσει, ούτε να προσποιηθεί ή να τη διεκδικήσει· όπως πολύ συχνά στη ζωή του, έτσι και τότε δε χρειάστηκε να κάνει τίποτα, γιατί εκείνη τον θεωρούσε ήδη ιδιοφυΐα. Κι έτσι, δεν την προβληματίσε ούτε στο ελάχιστο το γεγονός ότι ήταν παντρεμένος και ότι δεν ήθελε δικά του παιδιά. Το αντίθετο μάλιστα. Όλα ήταν θέμα χρόνου. Έψαχνε πολύ καιρό για κάποιον σαν κι αυτόν, του είχε εκμυστηρευτεί με απόλυτη ειλικρίνεια. Σύμφωνα με τα λεγόμενά της, οι περισσότεροι άντρες στερούνταν μεγαλείου. Δεν αποκάλυψε ποτέ τι ακριβώς εννοούσε μ' αυτό.

Στο μεταξύ η Μπέτι ήταν διευθύντρια επιμέλειας στις Εκ-

δόσεις Μορεάνι. Είχε ξεκινήσει ως βοηθός πωλήσεων, αν και θεωρούσε πως διέθετε πολύ περισσότερα προσόντα, καθώς εκείνο τον καιρό είχε ήδη ολοκληρώσει τις σπουδές της στη λογοτεχνία. Τα περισσότερα σεμινάρια ήταν ανιαρά και συχνά μετάνιωνε που δεν είχε ακολουθήσει τη συμβουλή των γονιών της να σπουδάσει νομική. Παρά τα προσόντα της, οι ευκαιρίες ανέλιξης στον εκδοτικό οίκο ήταν περιορισμένες. Στα διαλείμματα συνήθιζε να τρυπώνει στα γραφεία των επιμελητών και να ψαχουλεύει. Κάποια μέρα, από καθαρή βαρεμάρα, τράβηξε ένα έργο του Χένρι γραμμένο σε γραφομηχανή μέσα από ένα σωρό αζήτητα χειρόγραφα, έτσι, για να έχει κάτι να διαβάσει στην καντίνα. Ο Χένρι το είχε στείλει με απλό ταχυδρομείο και χωρίς συνοδευτική επιστολή, για να γλιτώσει τα ταχυδρομικά τέλη. Εκείνη την εποχή δεν είχε φράγκο στην τσέπη του.

Η Μπέτι διάβασε τριάντα σελίδες μονομιάς, αφήνοντας το φαγητό να κρυώνει στο πιάτο. Έπειτα έτρεξε στον τρίτο όροφο και στο γραφείο του Κλάους Μορεάνι, διαταράσσοντας τη μεσημεριανή του σιέστα. Τέσσερις ώρες αργότερα, ο Μορεάνι τηλεφωνούσε αυτοπροσώπως στον Χένρι.

«Καλημέρα, ονομάζομαι Κλάους Μορεάνι».

«Αλήθεια; Τι έκπληξη!»

«Έχετε γράψει εδώ κάτι θαυμάσιο. Κάτι πραγματικά εξαιρετικό. Μήπως έχετε παραχωρήσει ήδη τα δικαιώματα;»

Όχι, δεν το είχε κάνει. Το πρώτο μυθιστόρημα, το *Φρανκ Έλις*, πούλησε δέκα εκατομμύρια αντίτυπα παγκοσμίως. Ήταν αυτό που λέμε θρίλερ, με πολλή βία και λίγη παρηγοριά. Η ιστορία μιλούσε για έναν άνθρωπο αυτιστικό, που γίνεται αστυνομικός για να βρει τον δολοφόνο της αδερφής του. Τα πρώτα εκατό χιλιάδες αντίτυπα πουλήθηκαν σε μόλις ένα μήνα και σίγουρα διαβάστηκαν σε εξίσου μικρό хро-

νικό διάστημα. Τα κέρδη έσωσαν τις Εκδόσεις Μορεάνι από τη χρεοκοπία. Σήμερα, οκτώ χρόνια μετά, ο Χένρι ήταν ένας ευπώλητος συγγραφέας μεταφρασμένος σε είκοσι γλώσσες, πολυβραβευμένος κι ένας Θεός ξέρει τι άλλο. Από τότε, άλλα πέντε μυθιστορήματα κυκλοφόρησαν από τον Μορεάνι και όλα έγιναν μπεστ σέλερ, ταινίες και θεατρικά έργα, ενώ το *Φρανκ Έλις* χρησιμοποιούνταν στα σχολεία ως εκπαιδευτικό υλικό. Είχε γίνει σχεδόν κλασικός. Και ο Χένρι ήταν πάντα παντρεμένος με τη Μάρτα.

Εκτός από τον ίδιο, μόνο η Μάρτα γνώριζε πως δεν είχε γράψει μόνος του ούτε μία λέξη απ' όλα αυτά τα μυθιστορήματα.

Ο ΧΕΝΡΙ ΑΝΑΡΩΤΙΟΤΑΝ ΣΥΧΝΑ πώς θα ήταν η ζωή του αν δεν είχε γνωρίσει τη Μάρτα. Και πάντα έδινε στον εαυτό του την ίδια απάντηση: Δε θα είχε αλλάξει ποτέ. Δε θα είχε γίνει σημαντικός, δε θα ζούσε με άνεση κι ελευθερία, δε θα οδηγούσε γρήγορα ιταλικά αυτοκίνητα, δε θα γνώριζε κανείς τ' όνομά του. Ο Χένρι ήταν ειλικρινής με τον εαυτό του. Θα παρέμενε αόρατος – μια τέχνη που την κατείχε καλά. Φυσικά, ο αγώνας για την επιβίωση είναι συναρπαστικός, τα πράγματα όταν είναι σε έλλειψη γίνονται πολύτιμα, ενώ τα λεφτά χάνουν τη σημασία τους όταν συσσωρεύονται σε αφθονία. Σωστά όλα αυτά. Μήπως όμως δεν είναι η απροθυμία και η αδιαφορία φόροι πολυτελείας στον πλούτο και στη χλιδή; Και, σε κάθε περίπτωση, δεν είναι καλύτερες από την πείνα, τη δυστυχία και τα χαλασμένα δόντια; Δε χρειάζεται να γίνει κανείς διάσημος για να νιώσει ευτυχισμένος, ειδικά από τη στιγμή που η φήμη συγχέεται με τη σπουδαιότητα του ατόμου, όμως, από τότε που ο Χένρι πέρασε από το σκοτάδι της ανωνυμίας στο φως της ατομικότητας, ζούσε με ασύγκριτα μεγαλύτερες ανέσεις. Έτσι, για χρόνια ολόκληρα, το μόνο που τον απασχολούσε ήταν η παγίωση αυτής της νέας κατάστασης. Δεν είχε άλλωστε τα προσόντα για κάτι περισσότερο. Ήταν ρεαλιστής. Όσο ανιαρό κι αν ήταν αυτό.

Το χειρόγραφο του *Φρανκ Έλις* ήταν δική του ανακάλυψη. Βρισκόταν τυλιγμένο μέσα σε λαδόκολλα, κάτω από ένα ξένο κρεβάτι. Ο Χένρι το ανακάλυψε ψάχνοντας μ' έναν βασανιστικό πονοκέφαλο την αριστερή του κάλτσα, με σκοπό να το σκάσει για άλλη μια φορά στα μουλωχτά από κάποιο ξένο δωμάτιο. Τη γυναίκα που ήταν ξαπλωμένη δίπλα του στο κρεβάτι δεν την είχε ξαναδεί ποτέ και ούτε ένιωθε την ανάγκη να τη γνωρίσει καλύτερα. Περιεργάστηκε μόνο λίγο το πόδι της, τη θηλυκή σιλουέτα από τους γοφούς μέχρι τα λεπτά καστανά μαλλιά, και δεν έριξε δεύτερη ματιά. Η σόμπα ήταν κρύα, το δωμάτιο σκοτεινό και μύριζε σκόνη και βαριά αναπνοή. Είχε έρθει η ώρα να εξαφανιστεί.

Ο Χένρι διψούσε τρομερά, την προηγούμενη νύχτα είχε καταναλώσει τεράστιες ποσότητες αλκοόλ. Ήταν η νύχτα των τριακοστών έκτων γενεθλίων του. Κανείς δεν του είχε ευχηθεί. Και πώς θα μπορούσε άλλωστε, αφού κανείς δεν το γνώριζε. Σε ποιον να το πει; Η ζωή του νομά δεν ευνοεί τις σταθερές φιλίες, όσο για τους γονείς του, αυτοί είχαν πεθάνει εδώ και καιρό.

Δεν είχε δικό του σπίτι, δεν είχε σταθερό εισόδημα, ούτε την παραμικρή ιδέα πώς να προχωρήσει. Και λοιπόν; Το μέλλον είναι αβέβαιο, όποιος ισχυριστεί πως μπορεί να το προβλέψει είναι ψεύτης. Το παρελθόν δεν είναι τίποτα περισσότερο από αναμνήσεις και, κατά συνέπεια, πλήρως αμετάβλητο, μόνο το παρόν είναι σταθερό, μόνο το παρόν προσφέρει χώρο για δράση, για να χαθεί αμέσως μετά. Μα, πιο πολύ κι από τ' άγνωστο, ο Χένρι βασανιζόταν από την ιδέα της βεβαιότητας. Το να ξέρει τι έμελλε να του συμβεί ισοδυναμούσε με το εκκρεμές πάνω απ' τον λάκκο*. Τι άλλο μπο-

* «Ο λάκκος και το εκκρεμές», αναφορά στο έργο του Πόε, όπου περιγράφονται τα βασανιστήρια της ισπανικής Ιεράς Εξέτασης. (Σ.τ.Μ.)

ρούσε να φέρει το μέλλον πέρα από τύψεις, θάνατο και καταστροφή; Έχοντας ως βάση αυτή τη ρεαλιστική τοποθέτηση, ο Χένρι προσδιόριζε τη ζωή του ως μια συνολική διαδικασία που θ' αξιολογούνταν από τους ιστορικούς μόνο μετά θάνατον. Και άνθρωποι σαν κι αυτόν, που δεν αφήνουν τίποτα πίσω τους, δεν έχουν ν' ανησυχούν για την ετυμηγορία.

«Η σιωπή είναι κόντρα στην ανθρώπινη φύση». Μ' αυτή τη φράση ξεκινούσε το χειρόγραφο της Μάρτα. Ο Χένρι σκεφτόταν πως αυτή η πρόταση θα μπορούσε να προέρχεται από τον ίδιο. Τόσο απλή και τόσο απόλυτα εύστοχη. Διάβασε την επόμενη πρόταση και συνέχισε έτσι, την αριστερή του κάλτσα δεν τη φόρεσε ποτέ και ούτε γλίστρησε κρυφά έξω απ' το μικρό διαμέρισμα παίρνοντας μαζί του, όπως συνήθιζε, κέρματα ή κάτι άλλο πολύτιμο για να αγοράσει μ' αυτό ένα πιάτο φαΐ.

Από την πρώτη παράγραφο του δημιουργήθηκε η εντύπωση πως η ιστορία δε διέφερε και πολύ από τη δική του. Διάβασε ολόκληρο το χειρόγραφο μεμιάς, προσέχοντας να ξεφυλλίζει όσο πιο σιγά μπορούσε για να μην ξυπνήσει τη γυναίκα που κοιμόταν στο πλάι του ροχαλίζοντας ελαφρά. Δεν υπήρχε ούτε μία διόρθωση στις πυκνογραμμένες σελίδες, τουλάχιστον όσο μπορούσε να διακρίνει, ούτε ένα ορθογραφικό σφάλμα ή ένα κόμμα στη λάθος θέση. Πού και πού ο Χένρι σταματούσε την ανάγνωση για να παρατηρήσει καλύτερα την κοιμωμένη στο πλάι του. Είχαν άραγε ξανασυναντηθεί; Της είχε μιλήσει ποτέ για τον εαυτό του, σβήνοντας αργότερα από τη μνήμη του τη συνομιλία τους; Ποιο ήταν πάλι τ' όνομά της; Το είχε αναφέρει; Δεν είχε μιλήσει πολύ. Δεν ήταν εντυπωσιακή, ήταν μικροκαμωμένη, με μακριές βλεφαρίδες, που τώρα σκέπαζαν τα κλειστά της μάτια.

Όταν ξύπνησε επιτέλους η Μάρτα, αργά το μεσημέρι, ο Χένρι είχε ήδη ανάψει τη σόμπα, είχε λύσει το μυστήριο της βρύσης που έσταζε, είχε στερεώσει την κουρτίνα του μπάνιου, είχε καθαρίσει την κουζίνα, μέχρι και αυγά μάτια είχε μαγειρέψει. Είχε λαδώσει τη μικρή γραφομηχανή στο τραπέζι της κουζίνας και είχε διορθώσει ένα κολλημένο πλήκτρο με τη βοήθεια του αναμμένου γκαζιού. Έπειτα είχε τοποθετήσει ξανά το χειρόγραφο της Μάρτα κάτω από το κρεβάτι, τυλιγμένο όπως ακριβώς το είχε βρει. Εκείνη κάθισε στο τραπέζι και έφαγε τα αυγά με μεγάλη όρεξη. Της πρότεινε να μείνουν μαζί, η Μάρτα δεν απάντησε κι εκείνος θεώρησε τη σιωπή της αποδοχή.

Πέρασαν όλη την υπόλοιπη μέρα μαζί, μ' εκείνη να του διηγείται όσα συνέβησαν την προηγούμενη νύχτα, που της μιλούσε για τον εαυτό του λέγοντας πως ήταν εντελώς ασήμαντος. Ο Χένρι κουνούσε το κεφάλι ανήμπορος να θυμηθεί το παραμικρό.

Το απόγευμα έφαγαν παγωτό κάνοντας βόλτα στον βοτανικό κήπο, όπου ο Χένρι βρήκε την ευκαιρία να της αποκαλύψει κάποια πράγματα για τη ζωή του μέχρι τότε. Της μίλησε για την παιδική του ηλικία, που τερματίστηκε με την εξαφάνιση της μητέρας του και τη θανατηφόρα πτώση του πατέρα του από τη σκάλα. Δεν αναφέρθηκε όμως καθόλου στα χρόνια που πέρασε στην αφάνεια.

Η Μάρτα δεν τον διέκοψε ούτε μία φορά, ούτε έκανε ερωτήσεις. Τον κρατούσε σφιχτά από το μπράτσο όση ώρα περπατούσαν μέσα στο τροπικό θερμοκήπιο και μόνο κάποια στιγμή έγειρε το κεφάλι της στον ώμο του. Πρώτη φορά αποκάλυπτε ο Χένρι τόσες πτυχές του εαυτού του, χωρίς μάλιστα να αποφεύγει τα πραγματικά γεγονότα που είχαν σημαδέψει τη ζωή του. Δεν παρέλειψε τίποτα το σημαντικό, δεν ωραιο-

ποίησε τίποτα, δεν παρέκαμψε τίποτα. Ήταν ένα ευτυχισμένο απόγευμα στον βοτανικό κήπο, το πρώτο από τα πολλά ευτυχισμένα απογεύματα στο πλευρό της Μάρτα.

Την επόμενη νύχτα κοιμήθηκαν πάλι στο κρεβάτι της Μάρτα, δίπλα στην αναμμένη σόμπα. Αυτή τη φορά ήταν νηφάλιος και τρυφερός, προσεκτικός, σχεδόν ντροπαλός. Εκείνη ήταν σιωπηλή, μόνο η ανάσα της ακουγόταν, καντή και γρήγορη. Και πολύ αργότερα, όταν εκείνος αποκοιμήθηκε, η Μάρτα σηκώθηκε και κάθισε στην κουζίνα μπροστά στη γραφομηχανή. Ο Χένρι ξύπνησε από τα χτυπήματα των πλήκτρων. Ομοίομορφο πάτημα των πλήκτρων, μικρά διαστήματα, τελείες. Έπειτα ένα μικρό κουδούνισμα στο τέλος της σειράς, τελεία, νέα γραμμή, τελεία, παράγραφος. Ένα δυνατό κρώξιμο όταν τραβούσε τη γεμάτη σελίδα από τη μηχανή, ένα πολυλαπλό, κοφτό κρώξιμο καθώς τοποθετούσε την καινούργια σελίδα. Έτσι γεννιέται η λογοτεχνία, σκέφτηκε. Το κροτάλισμα συνεχίστηκε όλη τη νύχτα, μέχρι το πρωί.

Λίγες μέρες αργότερα ο Χένρι επισκεύασε το κρεβάτι. Έπειτα βρήκε μια λαστιχένια βάση για τη γραφομηχανή, έφερε δυο καινούργιες καρτέκλες για την κουζίνα και τοποθέτησε έναν μετρητή για να κάνει οικονομία στη θέρμανση. Και, όσο τα τακτοποιούσε όλα αυτά, συλλογιζόταν με ποιο τρόπο θα μπορούσε να στήσει ένα σπιτικό χωρίς προσωπικό κεφάλαιο και κατά πόσο ήταν σε θέση να το συντηρήσει.

Μαστόρευε και καθάριζε, με τη Μάρτα να μη σχολιάζει καθόλου τις οικιακές του δραστηριότητες. Στην πραγματικότητα, η Μάρτα δε σχολίαζε απολύτως τίποτα. Ο Χένρι το εκτιμούσε αυτό. Δεν έδινε την αίσθηση ότι ήταν αδιάφορη ή ότι δεν είχε άποψη, καθόλου, ήταν απλώς ευχαριστημένη και δεν είχε τίποτα να του προσάψει. Έμοιαζε σαν να είχε προβλέψει τα πάντα.

Ο Χένρι παρατήρησε πως η Μάρτα δε διάβαζε ποτέ τα έργα της. Δε μιλούσε ούτε περηφανευόταν γι' αυτά. Όταν ολοκλήρωνε μια ιστορία, περνούσε αμέσως στην επόμενη, σαν δέντρο που ρίχνει ένα ένα όλα τα φύλλα του το φθινόπωρο. Το επόμενο θέμα μάλλον γεννιόταν στο μυαλό της όσο ακόμα δούλευε το προηγούμενο, γιατί ανάμεσα στο πρώτο και στο επόμενο έργο δεν απολάμβανε καμία δημιουργική ανάπαυλα. Το πώς εξασφάλιζε τα προς το ζην παρέμεινε άγνωστο στον Χένρι για αρκετό καιρό. Είχε σπουδάσει, δεν αποκάλυπτε όμως το αντικείμενο. Μάλλον είχε κάποια χρήματα στην άκρη, δεν την είχε δει όμως ποτέ να πηγαίνει στην τράπεζα. Αν δεν υπήρχε κάτι για να φάει, απλώς δεν έτρωγε. Σταθερά, κάθε απόγευμα, εγκατέλειπε για λίγο το μικρό της διαμέρισμα για να κολυμπήσει στο δημοτικό κολυμβητήριο. Κάποια φορά ο Χένρι την παρακολούθησε για να βεβαιωθεί ότι πράγματι πήγαινε για κολύμπι.

Στο υπόγειο του σπιτιού ο Χένρι ανακάλυψε μια ολόκληρη βαλίτσα γεμάτη κιτρινισμένα χειρόγραφα κρυμμένα βιαστικά, σαν σκελετούς παιδιών θαμμένους κάτω από νερά και περιπτώματα αρουραίων. Οι σελίδες είχαν κολλήσει σε μία μάζα και μόνο σκόρπιες λέξεις διακρίνονταν πια. Χαμένες ιστορίες. Ακόμα και το χειρόγραφο του *Φρανκ Έλις* θα είχε σαπίσει ή θα είχε γίνει προσάναμμα στη σόμπα κάποια κρύα νύχτα του χειμώνα, αν ο Χένρι δεν προλάβαινε να το κρύψει. Είχε σώσει τον *Φρανκ Έλις*, κι ακόμα περισσότερο, το είχε ανακαλύψει, όπως έλεγε αργότερα στη συνειδήσή του για να την καθησυχάσει. Το λιγότερο, εκείνο τον είχε ανακαλύψει.

«Δε μ' ενδιαφέρει η λογοτεχνία», υποστήριζε η Μάρτα, «εγώ θέλω μόνο να γράφω». Ο Χένρι κράτησε αυτή τη δήλωση

για το μέλλον. Ήταν πάντως απορίας άξιος ο τρόπος της Μάρτα να διαμορφώνει τόσο λαμπερούς χαρακτήρες, όταν ο δικός της κόσμος ήταν τόσο θαμπός και ερμητικά κλειστός. Δεν είχε ταξιδέψει κι όμως γνώριζε κάθε γωνιά αυτού του κόσμου. Εκείνος της μαγείρευε, μιλούσαν, σιωπούσαν, κοιμόντουσαν μαζί. Τις νύχτες σηκώνόταν κι έπαιρνε θέση μπροστά στη γραφομηχανή, το μεσημέρι ο Χένρι μαγείρευε και διάβαζε τα καινούργια κείμενα. Μάζευε και φύλαγε τις γεμάτες σελίδες μία προς μία, χωρίς ποτέ εκείνη ν' αναρωτηθεί για την τύχη τους. Σταδιακά, η αγάπη τους μεγάλωνε με μια ήσυχη φυσικότητα. Χαίρονταν τον δεσμό τους και ωφελούνταν ο ένας απ' τον άλλο και συχνά ο Χένρι είχε την εντύπωση πως δε θα μπορούσε να είναι περισσότερο ευχαριστημένος. Ήταν στο χέρι του να μην καταστρέψει αυτή την αρμονία.

Ο Χένρι έστειλε το χειρόγραφο του *Φρανκ Έλις* με τη δική του υπογραφή σε τέσσερις εκδότες ταυτόχρονα, που τους είχε διαλέξει τυχαία από τον κατάλογο του κλάδου. Προηγουμένως χρειάστηκε να ορκιστεί στη Μάρτα πως δε θα αποκάλυπτε σε καμία περίπτωση τον πραγματικό συγγραφέα. Έπρεπε να παραμείνει μυστικό για μια ζωή και, αν τελικά κατέληγε να εκδοθεί κάποιο έργο, αυτό θα γινόταν με το δικό του όνομα στο εξώφυλλο. Ο Χένρι ορκίστηκε, μη βλέποντας κάποιο λόγο να φέρει αντίρρηση. Και τήρησε τον όρκο του, με τον δικό του τρόπο.

Για πολύ καιρό δεν ερχόταν καμία απάντηση. Ο Χένρι σχεδόν ξέχασε το θέμα, αν μάλιστα γνώριζε πόσο μηδαμινά εί-

ναι τα ποσοστά επιτυχίας της κάθε τυχαίας συγγραφικής απόπειρας, δε θα είχε ποτέ επενδύσει στα ταχυδρομικά τέλη που επιβάρυναν την αποστολή. Συχνά όμως η άγνοια αποδεικνύεται η μεγαλύτερη ευλογία.

Στο μεταξύ είχε πιάσει δουλειά στη λαχαναγορά. Σηκωνόταν στις δύο τα ξημερώματα, γύριζε στο σπίτι το μεσημέρι, πτώμα απ' την κούραση και με τις μυρωδιές των ζαρζαβατικών να έχουν ποτίσει το κορμί του, και έμπαινε αμέσως στην κουζίνα για να μαγειρέψει.

Κάποτε η Μάρτα τον σύστησε στους γονείς της. Δίσταζε για αρκετό καιρό και ο Χένρι κατάλαβε τον λόγο όταν γνώρισε τον πατέρα της. Όσο διήρκεσαν οι συστάσεις, ο πατέρας της Μάρτα, ένας συνταξιούχος πυροσβέστης, κάρφωνε τον Χένρι με ένα βλέμμα γεμάτο υποβόσκουσα κακία, χωρίς να σηκωθεί καθόλου από την πολυθρόνα του. Οι ρευματισμοί ροκάνιζαν τις αρθρώσεις του, ενώ είχαν ήδη καταφάει τον ένα του αντίχειρα. Η μητέρα της ήταν ταμίας σε σούπερ μάρκετ, μια χαρούμενη γυναίκα με ζεστούς τρόπους, μια μητέρα όπως ακριβώς την επιθυμείς.

Ήπιαν καφέ με κάρδαμο στο σαλόνι με τη ρουστίκ τραπεζαρία και συζήτησαν περί ανέμων και υδάτων, παρέα με κάτι κίτρινα πουλιά που κάθονταν στο κλουβί τους πάνω απ' το μπουφέ και απλώς περίμεναν τον θάνατο. Το καμάρι του πατέρα ήταν η συλλογή με τα ιστορικά κράνη της πυροσβεστικής, τοποθετημένα σε μια φωτιζόμενη βιτρίνα στο σκρίνιο. Ξενάγησε τον Χένρι σε κάθε κομμάτι ξεχωριστά, απαριθμώντας τη χρονολογία, την προέλευση και τον τρόπο χρήσης, ενώ παράλληλα τα μάτια του εξερευνούσαν το πρόσωπο του Χένρι αναζητώντας τα σημάδια της κούρασης και της αδια-

φορίας. Εκείνος όμως άντεξε την όλη διαδικασία με στωικό-τητα, καταφέροντας μάλιστα να θέσει ενδιαφέρουσες ερω-τήσεις στα πιο καίρια σημεία.

Έφτασε ένας χειμώνας βαρύς. Ο Χένρι προμηθεύτηκε μια καινούργια εξώπορτα, δύο υπέροχες ηλεκτρικές κουβέρτες και μόνωσε τα παράθυρα. Την πόρτα την είχε εντοπίσει σ' ένα κοντέινερ γεμάτο παλιόξυλα. Σκαρφάλωσε πάνω του αφηφώ-ντας το χιόνι που έπεφτε πυκνό, ξέθαψε τη βαριά πόρτα, τη σήκωσε στους ώμους και την κουβάλησε μέχρι το σπίτι σαν καλό, εργατικό μυρμήγκι. Την πλάνισε εδώ κι εκεί, πρόσθε-σε ένα κομμάτι που έλειπε από την ποδιά και την τοποθέ-τησε. Έτσι, δεν έπαζε πια. Η Μάρτα εντυπωσιάστηκε. Τα ικανά χέρια του Χένρι γοήτευαν πάντα τις γυναίκες. Τα μα-στορέματα και τα χόμπι διώχνουν μακριά τις κακές σκέψεις και τους δαίμονες της ανίας. Πάντα τού άρεσαν οι επισκευές, όχι για να εντυπωσιάζει αλλά γιατί το έβρισκε διασκεδαστι-κό και γιατί δεν υπήρχε τίποτε άλλο με το οποίο θα μπορού-σε να γεμίσει τον χρόνο του.

Την επόμενη άνοιξη ο Χένρι σκότωσε τον πεθερό του. Του χάρισε ένα ιστορικό κράνος της βιεννέζικης πυροσβε-στικής, της πιο παλιάς πυροσβεστικής στον κόσμο. Η έκπλη-ξη και η χαρά του ηλικιωμένου συλλέκτη ήταν τόσο μεγά-λες, που έπαθε ρήξη ανευρύσματος κι έπεσε ξερός. Ο Χένρι είχε διαπράξει τον τέλειο φόνο, με άπογη εκτέλεση, χωρίς γνώση ή πρόθεση. Γι' αυτό τον λόγο δεν ένιωθε καθόλου τύ-ψεις, άλλωστε αυτή η ύπουλη αρτηρία θα μπορούσε να έχει σκάσει ακόμα και ενώ έκανε την ανάγκη του στην τουαλέτα. Όλοι έμειναν ικανοποιημένοι με την τελευταία εξήγηση και κανείς δεν έκανε δεύτερες σκέψεις.

Ολόκληρη η συλλογή με τα κράνη εξαφανίστηκε μαζί με τον νεκρό συλλέκτη κάτω από τη γη. Η μητέρα της Μάρτα άνοιξε, δώρισε κάπου τα κίτρινα πουλιά και μισό χρόνο αργότερα έφυγε με έναν Αμερικανό έμπορο για το Γουισκόνσιν, όπου χτυπήθηκε από κεραυνό. Από τότε, και κινώντας πια μόνο το αριστερό της χέρι, έστελνε μακροσκελείς επιστολές όπου περιέγραφε τη νέα της ζωή στην Αμερική.

Έπειτα ήρθε το τηλεφώνημα του Μορεάνι. Ο Χένρι ανέβηκε αμέσως στο ποδήλατό του και έκανε πετάλι μέχρι τον εκδοτικό οίκο. Αν είχε την παραμικρή ιδέα για την ολέθρια τροπή που έμελλε να πάρουν τα πράγματα, πιθανότατα δε θα ξεκινούσε ποτέ.

Στον χώρο υποδοχής τον περίμενε η Μπέτι. Οι δυο τους μπήκαν στο ασανσέρ που οδηγούσε στον τρίτο όροφο. Το άρωμά της, άρωμα κρίνου, είχε κατακλύσει την καμπίνα. Εκείνη πρόσεξε τα δυνατά του χέρια, εκείνος ανακάλυψε μια μικρή οπή στον λοβό του αυτιού της και τον αστερισμό της Μεγάλης Άρκτου σχηματισμένο από μικρές, χαριτωμένες φακιδούλες στον λαιμό της. Στην απελπιστικά σύντομη διαδρομή προς τα πάνω, ένιωσε ολόκληρο το DNA του να συγχρονίζεται με το δικό της. Όλα είχαν ξεκαθαρίσει μεταξύ τους πριν ακόμα ανοίξει η πόρτα του ασανσέρ.

Ο Μορεάνι σηκώθηκε από τη θέση του για να τον προϋπαντήσει και τον έπιασε και με τα δυο του χέρια, έτσι όπως καλωσορίζεις έναν φίλο από τα παλιά. Το γραφείο του ήταν γεμάτο βιβλία, έντυπα και χειρόγραφα. Στην κορυφή δέσποζε το χειρόγραφο του *Φρανκ Έλις*. Κάπως έτσι φανταζόταν ο Χένρι τα γραφεία των εκδοτών.

Ο Χένρι τήρησε την υπόσχεση που είχε δώσει στη Μάρ-

τα και συστήθηκε ως ο συγγραφέας του έργου. Αποδείχτηκε πολύ εύκολο. Δε χρειάστηκε ούτε ν' αποδείξει κάτι ούτε να μιλήσει για κάτι συγκεκριμένο, άλλωστε είναι γνωστό πως ο συγγραφέας δεν είναι ικανός για τίποτα πέρα απ' το να γράφει. Και ο καθένας μπορεί να γράψει. Δεν απαιτούνται ούτε εξειδικευμένες γνώσεις ή ικανότητες, δε χρειάζεται να μιλά για τον εαυτό του και, πέρα από κάποιες λίγες εμπειρίες ζωής, δεν απαιτούνται αξιόλογες σπουδές, ούτε η επίδειξη του πτυχίου του. Το μόνο που χρειάζεται να σερβίρει είναι το κείμενο. Η τελική αξιολόγηση εναποτίθεται στους κριτικούς και στο αναγνωστικό κοινό και, όσο λιγότερα αποκαλύπτει κανείς για τον εαυτό του, τόσο πιο φωτεινό λάμπει το στέμμα πάνω στο κεφάλι του. Δεν τον ενδιέφερε η λογοτεχνία, διακήρυττε ο Χένρι, εκείνος ήθελε μόνο να γράφει. Τα λεγόμενα της Μάρτα ταίριαζαν γάντι στην περίστασή.

Το μυθιστόρημα έκανε φανταστικές πωλήσεις. Με τα πρώτα χρήματα πήρε τη Μάρτα και μετακόμισαν σ' ένα μεγαλύτερο διαμέρισμα κι έπειτα παντρεύτηκαν. Κατόπιν ήρθαν κι άλλα χρήματα, βουνά ολόκληρα από λεφτά. Στη Μάρτα δεν ξύπνησαν καμία τάση προς κατανάλωση. Συνέχισε να γράφει ελάχιστα εντυπωσιασμένα, ενώ ο Χένρι ανέλαβε τα ψώνια. Αγόρασε ακριβά κοστούμια, πολύτιμες στιγμές με ωραίες γυναίκες και ένα ιταλικό αυτοκίνητο. Ο Μορεάνι τού είχε δώσει μερίδιο από τα κέρδη που έπεφταν πια σαν βροχή στα ταμεία του εκδοτικού οίκου. Ο Χένρι ένιωθε σαν γκάνγκστερ που είχε κατορθώσει να διαπράξει το τέλειο έγκλημα και με την ολοκαίνουργια Maserati γύρισε τη Μάρτα σε ολόκληρη την Ευρώπη, μέχρι την Πορτογαλία. Πέρα όμως από το ότι διέμεναν στα καλύτερα ξενοδοχεία, τίποτε δεν είχε αλλάξει. Η Μάρτα εξακολουθούσε να γράφει τις νύχτες και ο Χένρι να παίζει τένις και να ασχολείται με την καθημερινότητα. Ψώ-

νίζε, έφτιαχνε λίστες για το σούπερ μάρκετ και εντρυφούσε στην ασιατική κουζίνα.

Όπως πάντα, κάθε απόγευμα διάβαζε τις καινούργιες σελίδες. Ήταν ο μόνος που αντίκριζε έστω και μία γραμμή πριν ολοκληρωθεί το βιβλίο και απλώς έλεγε τη θετική ή αρνητική γνώμη του. Τις περισσότερες φορές το έβρισκε καλό. Στο τέλος παρέδιδε αυτοπροσώπως το ολοκληρωμένο χειρόγραφο στον Μορεάνι. Εκείνος το διάβαζε αμέσως, ταυτόχρονα με την Μπέτι, στο επενδυμένο με ξύλο γραφείο του, ενώ ο Χένρι περιέμενε στη διπλανή αίθουσα βυθισμένος στον καναπέ και διαβάζοντας Ιζνογκούντ, την καλύτερη σειρά κόμικς στον κόσμο.

Για ώρες, και μέχρι οι δυο τους να ολοκληρώσουν το διάβασμα, επικρατούσε απόλυτη ησυχία στον εκδοτικό οίκο. Έπειτα ο Μορεάνι καλούσε στο γραφείο του τον προϊστάμενο πωλήσεων. «Έχουμε βιβλίο!» φώναζε. Οκτώ εβδομάδες αργότερα ξεκινούσε η διαφημιστική καμπάνια. Προσεκτικά επιλεγμένοι δημοσιογράφοι προσκαλούνταν στην έδρα των Εκδόσεων Μορεάνι και έρχονταν σε επαφή με ένα μικρό δείγμα του έργου. Προηγουμένως υπέγραφαν συμφωνητικό εχεμύθειας, γιατί ναι μεν έπρεπε να παρουσιάσουν το μυθιστόρημα στα μέσα με τυμπανοκρουσίες, ταυτόχρονα όμως είχαν καθήκον να βασανίσουν το κοινό με τις ελάχιστες δόσεις αποκαλύψεων.

Η Μάρτα δε συνόδευε ποτέ τον Χένρι στις δημόσιες εμφανίσεις του. Αντίθετα, στις εκθέσεις και στις διαλέξεις τον συνόδευε η Μπέτι. Πολλοί νόμιζαν πως αυτή ήταν η γυναίκα του, κάτι που εξ όψεως ήταν πολύ εύστοχο. Οι δυο τους είχαν την εμφάνιση του ιδανικού ζευγαριού.

Ο Χένρι γινόταν παντού δεκτός με ιδιαίτερη θέρμη, με χειροκροτήματα και χαμόγελα. Οι άνθρωποι μαζεύονταν γύρω του σαν τις μέλισσες και τον γέμιζαν κομπλιμέντα. Ο ίδιος δε φαινόταν να χαίρεται ιδιαίτερα, δεν τον ευχαριστούσε η ανάμειξη με το πλήθος. Αυτή του η στάση απλώς μεγάλωνε τον θαυμασμό για τη μετριοφροσύνη του, ειδικά μεταξύ των γυναικών. Η ντροπαλή συμπεριφορά του Χένρι ήταν καθαρά προληπτικού χαρακτήρα, γιατί δεν ξεχνούσε ποτέ πως δεν ήταν στ' αλήθεια συγγραφέας αλλά ένας τσαρλατάνος, ένας βάτραχος στη φωλιά του φιδιού.

Εκτός αυτού, του ήταν δύσκολο ν' απομνημονεύει όλα αυτά τα καινούργια ονόματα και τα φιλικά πρόσωπα. Όπου κι αν στεκόταν, έκανε πλήθος νέων γνωριμιών. Τα φλας άστραφταν, τα βλέμματα τον ρουφούσαν αδιάκοπα, κάθε λίγο και λιγάκι κάποιος του έδειχνε κάτι που το έβρισκε αδιάφορο ή κάποιος του εξηγούσε κάτι που δεν είχε διάθεση να καταλάβει. Έδινε μόνο σύντομες συνεντεύξεις, σχετικές με τον τρόπο δουλειάς του. Το αίσθημα ενός παράλληλου σύμπαντος θέρεινε μέσα του και η πραγματικότητα έσβηνε σαν ακουαρέλα στη βροχή. Η Μάρτα τού είχε ήδη επισημάνει πως η επιτυχία ήταν μόνο μια σκιά κάτω από τον ήλιο. *Κάποτε*, φοβόταν ο Χένρι, *ο ήλιος θα δύσει και ο κόσμος θα συνειδητοποιήσει ότι απλώς δεν υπάρχει*.

Ο Χένρι έμαθε να κατανοεί το έργο του με τη βοήθεια των κριτικών. Ότι τα μυθιστορήματα ήταν καλά το ήξερε κι ο ίδιος, άλλωστε αυτός τα είχε ανακαλύψει. Ακόμα όμως τον εξέπληττε ο λόγος που ήταν τόσο καλά. Ένιωθε οίκτο για το πλήθος των φτωχών καλλιτεχνών που τους ανακάλυπταν αφού πρώτα τα είχαν τινάξει λόγω οξείας πείνας. Θα διάβα-

ζε ευχαρίστως στη Μάρτα μερικές από τις πιο κολακευτικές κριτικές, όμως εκείνη δεν ήθελε ούτε ν' ακούσει. Ήταν πολύ απασχολημένη με τη συγγραφή του αμέσως επόμενου βιβλίου. Η φήμη δε σήμαινε τίποτα για κείνη. Δε διάβαζε καμία απολύτως κριτική, αντίθετα ο Χένρι τις διάβαζε όλες, υπογράμμιζε με τον χάρακα τις πιο κολακευτικές, τις έκοβε και τις κολλούσε σε ένα άλμπουμ. Κάθε πρόταση ένα οχυρό. Του άρεσε πολύ αυτή η φράση. Ήταν γραμμένη στο εξώφυλλο με παχιά γράμματα και προερχόταν από κάποιον κύριο Πέφενκοφερ, που έγραφε για το λογοτεχνικό ένθετο μιας μεγάλης εφημερίδας. Θα μπορούσε να είναι δική του, έβρισκε ο Χένρι, τόσο ωραία, σύντομη και σαφής. Δεν ήταν όμως. Τίποτα δεν ήταν δικό του.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ πάνω στο οδόστρωμα. Ένας κλυδωνισμός, μια κλεφτή ματιά στη ζωή κι έπειτα η αιωνιότητα. Αυτά σκεφτόταν ο Χένρι καθώς οδηγούσε κατά μήκος των βράχων και μέσα από τα χωράφια με τα λαμπερά, κίτρινα ηλιοτρόπια, με κατεύθυνση προς το σπίτι. Υπήρχε άραγε πιο τραγικός και συνάμα πιο άδικος θάνατος από αυτόν που οφειλόταν στο κρύο χέρι της μοίρας; Αλλά πόσο ταιριαστός θα ήταν για κείνον! Ο Καμί βρήκε έναν τέτοιο θάνατο, ο Ράνταλ Τζάρελ και ο Έντεν φον Χόρβατ, ή μάλλον όχι ο τελευταίος. Ο καθημένος έφυγε άδοξα, έφταιγε ένα κλαδί στα Ηλύσια Πεδία.

Ο Χένρι ήταν πλέον σαράντα τεσσάρων ετών, ο ήλιος της επιτυχίας έλαμπε ακριβώς από πάνω του, ο θάνατος θα του χάριζε την αθανασία, και το μυστικό του θα φυλασσόταν από τη Μάρτα για πάντα. Ο Χένρι το βρήκε ιδιαίτερα καθησυχαστικό, παρόλο που δεν είχε καμία πρόθεση να πεθάνει πριν από τη γυναίκα του. Εκείνη τη στιγμή όμως σχεδόν το ευχόταν. Οτιδήποτε ήταν πιο εύκολο απ' το να ομολογήσει πως περίμενε παιδί από κάποια άλλη γυναίκα. Και ειδικά από την Μπέτι.

Ο Χένρι οραματίστηκε τις δύο γυναίκες να στέκονται στον

τάφο του. Η Μάρτα, η κρυφή πηγή της ευδαιμονίας του, τόσο εύθραυστη και μυστηριώδης, δίπλα δίπλα με την Μπέτι, μια Αφροδίτη με φακίδες και μητέρα του παιδιού του. Μακάρι να τα πήγαιναν καλά οι δυο τους και να μην ξεσπούσε κάποιος πόλεμος, έτσι διαφορετικές που ήταν. Και ανάμεσά τους το παιδί του. Η Μάρτα θ' αναγνώριζε αμέσως την ομοιότητα με τον Χένρι. Θα τον συγχωρούσε ποτέ; Και η Μπέτι, είχε τα προσόντα να γίνει μητέρα; Μάλλον όχι. Μα τι τον ένοιαζε τώρα; Πολλοί θα έκλαιγαν στον τάφο του, άλλοι θα υπέφεραν, κάποιοι θα χαίρονταν, ένα πράγμα όμως θα ήταν το καλύτερο: Αυτός, ο Χένρι, δε θα μιλούσε σε κανέναν, δε θα ντρεπόταν για τίποτα πια, δε θα προσποιούνταν και δε θα φοβόταν πια. Υπέροχο.

Δυστυχώς ο δρόμος ήταν στεγνός και δέντρα δεν υπήρχαν όσο έφτανε το μάτι σου. Η σκούρα μπλε Maserati του Χένρι διέθετε κάθε πιθανό μαραφέτι ασφαλείας, είχε ABS και EPS και όλα τα σχετικά, ο αερόσακος θα μετρίαζε κάθε χτύπημα και η γόμωση θα έσφιγγε τη ζώνη του οδηγού. Το αμάξι δε θα τον άφηνε να πεθάνει και ο Χένρι έβλεπε τον εαυτό του καταδικασμένο με μια συσκευή τεχνητής υποστήριξης καρδιάς και πνεύμονα, σαν ζωντανός νεκρός. Απαίσια σκηνή. Ο Χένρι αύξησε την ταχύτητα. Ακόμα και το καλύτερο σύστημα ασφαλείας δε θα κατόρθωνε το παραμικρό, αρκεί να βρισκόταν μπροστά του ένα δέντρο.

Χτύπησε το τηλέφωνο και ήταν ο Μορεάνι. Ο Χένρι τράβηξε το πόδι από το γκάζι.

«Χένρι, πού βρίσκεσαι;»

«Στη σελίδα τριακόσια».

«Α, πολύ ωραία, πολύ ωραία!» Ο Μορεάνι είχε την τάση να λέει τα ευχάριστα δύο φορές. Πλεονασμός, θεωρούσε ο Χένρι.

«Θα μπορέσω να διαβάσω κάτι;»

«Σύντομα. Υπολογίζω πως λείπουν ακόμα είκοσι σελίδες».

«Είκοσι; Αυτό είναι φανταστικό, φανταστικό! Πόσο χρόνο θα χρειαστείς ακόμα;»

«Είκοσι λεπτά». Ο Μορεάνι γέλασε. «Σε είκοσι λεπτά θα είμαι σπίτι και θα πιάσω δουλειά».

«Άκου, Χένρι, σκέφτομαι να ξεκινήσουμε με διακόσιες πενήντα χιλιάδες αντίτυπα».

Ο Χένρι γνώριζε πως ο Μορεάνι δε δανειζόταν χρήματα από τις τράπεζες. Διέθετε πάντα την προσωπική του περιουσία για να χρηματοδοτεί την εκτύπωση και τη διαφήμιση των βιβλίων του Χένρι.

«Μήπως να διάβαζες πρώτα κάτι, πριν υποθηκεύσεις το σπίτι σου;»

«Θα υποθηκεύω το σπίτι μου κάθε φορά που το κάνω κέφι, αγαπητέ μου, και ποτέ δε θα έχω μεγαλύτερη διάθεση απ' όση έχω σήμερα. Σκέψου μόνο αυτό, εκείνος ο Πέφενκοφερ με ικετεύει να διαβάσει ένα μικρό δείγμα. Με ικετεύει. Τι έχεις να πεις γι' αυτό;»

Ο Πέφενκοφερ, ο εμπνευστής του «κάθε πρόταση ένα οχυρό», λειτουργούσε σαν μαγνήτης ανάμεσα στους κριτικούς. Τραβούσε τα χειρότερα στοιχεία της λογοτεχνικής παραγωγής και άφηνε μόνο όλα τα θετικά. Τίποτα δεν τον εντυπωσίαζε, τίποτα δεν του προξενούσε έκπληξη και ήταν ήδη εξοικειωμένος με κάθε είδους πρωτοτυπία. Όποια κι αν ήταν όμως η γνώμη του Χένρι γι' αυτόν, ήταν αδύνατον να μην του αναγνωρίσει ότι στεκόταν στην ουσία και αποκάλυπτε την ομορφιά, δίνοντάς της χώρο να λάμψει. Εργαζόταν υπογείως, κανείς δεν ήξερε το πρόσωπό του, κανείς δε γνώριζε αν έπαιζε ακόμα με τη μάνα του.

«Άφησέ τον να περιμένει μέχρι να το διαβάσεις εσύ».

«Εννοείται. Έχεις βρει τίτλο;»

«Όχι ακόμα».

«Θα βρούμε. Πες μου λοιπόν, πότε θα μπορέσω να το διαβάσω;»

Ο Χένρι είδε ένα ζαρκάδι ανάμεσα στα ηλιοτρόπια. Ελάττωσε κι άλλο την ταχύτητα. «Τα κατάφερες πάλι, Κλάους. Δεν πρέπει να με πιέζεις. Μπορεί ν' απογοητευτείς».

«Άσ' το σε μένα αυτό».

Ο Χένρι σταμάτησε το αυτοκίνητο στην άκρη του δρόμου. «Κλάους, δεν έχω αποφασίσει ακόμα το τέλος της ιστορίας μου».

«Μέχρι τώρα έπαιρνες πάντα τη σωστή απόφαση».

«Αυτή τη φορά θα είναι δύσκολο».

«Μίλησες με την Μπέτι γι' αυτό;»

«Όχι».

«Μίλα της. Τηλεφώνησέ της. Κανονίστε ένα ραντεβού».

«Κάθε πράγμα στον καιρό του, Κλάους».

«Είκοσι σελίδες μόνο, είμαι εντυπωσιασμένος, εντυπωσιασμένος! Να πούμε δηλαδή... για τα μέσα Αυγούστου;»

«Για τα μέσα Αυγούστου, καλό ακούγεται».

Το κτήμα της Μάρτα και του Χένρι βρισκόταν πάνω σ' ένα ύψωμα, περιτριγυρισμένο από τριάντα εκτάρια αγρών και λιβαδιών νοικιασμένα σε χωρικούς. Ήταν ένα κλασικό αρχοντόσπιτο με ξυλοδεσιά, με αχυρώνες θεμελιωμένους στην πέτρα και ιδιωτικό παρεκκλήσι. Μια ποικιλία συμμετρικά φυτεμένων οπωροφόρων σχημάτιζε μια ευθεία γραμμή που οδηγούσε στην είσοδο του σπιτιού. Δεν υπήρχε φράχτης να προστατεύει τον άγριο κήπο με τα αιωνόβια δέντρα, δεν υπήρχε ταμπέλα ν' απαγορεύει την είσοδο, ούτε όνομα στο κουδού-

νι της πόρτας. Παρ' όλα αυτά, όλοι στην περιοχή γνώριζαν ποιος έμενε εδώ.

Το κατάμαυρο χόβαβαρτ ήρθε να προϋπαντήσει τον Χένρι επιδιδόμενο σε εκστασιασμένα άλματα στον αέρα. Η απροσποίγη χαρά του αγαθού Πόντσο συγκινούσε τον Χένρι κάθε φορά. Η Maserati τσούλησε μέχρι το σπίτι, με τις ρόδες να σφυρίζουν σιγανά. Η Μάρτα δεν είχε επιστρέψει ακόμα από το καθιερωμένο της μπάνιο στη θάλασσα, διαφορετικά το ποδήλατό της θα έγερνε δίπλα στην εξώπορτα, που την άφηναν πάντα ανοιχτή. Η σήτα κρεμόταν εδώ κι ένα χρόνο σκισμένη από τους μεντεσέδες, γιατί ο Πόντσο είχε πέσει τρέχοντας πάνω της. Ο Χένρι επισκεύαζε κάθε τόσο το πτυσσόμενο ποδήλατο της Μάρτα και μπάλωνε τα λάστιχά του, μια και το Saab της καθόταν μονίμως στον αχυρώνα και δεν το χρησιμοποιούσε σχεδόν ποτέ. Θα μπορούσε να διαθέτει ολόκληρο αεροπλάνο ή γιοτ κι όμως ένα πτυσσόμενο ποδήλατο της ήταν αρκετό.

Ο Χένρι χαίδευε το κασμιρένιο τρίχωμα του σκύλου, τον άφησε να του γλείψει τα χέρια κι έπειτα πήρε μια πέτρα και την πέταξε πέρα στο λιβάδι. Παρατήρησε τον Πόντσο να χάνεται μέσα στις καλαμιές σαν να είχε εκτοξευτεί με καταπέλτη για να βρει την πέτρα. Καλόβολο σκυλί, μια πέτρα μόνο τού ήταν αρκετή.

Όταν γυρίσει η Μάρτα από το μπάνιο, αποφάσισε ο Χένρι, θα της τα πω όλα.

Στον δρύινο πάγκο της κουζίνας υπήρχαν έξι σελίδες γραμμένες στη γραφομηχανή, νοικοκυρεμένες και τακτοποιημένες η μία δίπλα στην άλλη. Το τρίτο μέρος του πεντηκοστού τέταρτου κεφαλαίου. Η Μάρτα το είχε ολοκληρώσει μόλις την

περασμένη νύχτα. Το κροτάλισμα της γραφομηχανής ακουγόταν μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Ο Χένρι πέταξε τα κλειδιά του αυτοκινήτου σ' έναν πάγκο, άρπαξε ένα καρότο από την ξύλινη πιατέλα, το δάγκωσε και ξεκίνησε να διαβάζει. Οι λέξεις της Μάρτα ξεδιπλώνονταν καθαρές και σε ευθεία γραμμή, ούτε μία δεν ήταν περιττή ανάμεσά τους, ούτε μία δεν μπορούσε ν' αφαιρεθεί χωρίς να χαλάσει την ομαλή ροή. Το κεφάλαιο ταίριαζε με τα προηγούμενα χωρίς να έχει ανάγκη από ραφές, η ιστορία κυλούσε προς την κορύφωση με απόλυτη σιγουριά, λες και δεν ήταν επινόηση κάποιου ανθρώπινου νου, λες και είχε γεννηθεί από τον ίδιο της τον εαυτό, όπως το φυτό απ' τον σπόρο. Από πού να πήγαζε άραγε όλη αυτή η σοφία, ποια φωνή να μιλούσε μέσα της, που εκείνος δεν μπορούσε καθόλου να την ακούσει;

Μετά το διάβασμα ο Χένρι άνοιξε την επιλεγμένη αλληλογραφία που του προωθούσε καθημερινά ο εκδοτικός οίκος. Υπέγραψε μερικά αντίτυπα του *Φρανκ Έλνις*, με αποστολείς κυρίως γυναίκες. Κάποια απ' αυτά θα εμφανίζονταν αργότερα στο eBay σε υπερβολικά ψηλή τιμή, έτσι πίστευε ο ίδιος τουλάχιστον. Κάποιες γυναίκες εσώκλειαν τις φωτογραφίες τους, άλλες αποξηραμένα λουλούδια ή ακόμα και το αποτύπωμα των χειλιών τους. Και κάθε τόσο ο Χένρι ανακάλυπτε κολλημένες τούφες μαλλιών, ακόμα και προτάσεις γάμου, παρόλο που τα μέσα διέδιδαν πως ήταν ήδη παντρεμένος.

Από πού θα ξεκινούσε; Από το χειρότερο, το θέμα του παιδιού. Η μήπως να το άφηνε καλύτερα και να μην έκανε όλες τις αποκαλύψεις μαζεμένες; Δεν ήταν αγάπη αυτό που ένιωθε για την Μπέτι, ήταν μόνο μια συνεχόμενη λαχτάρα, σαν αυτές που καταλαμβάνουν κάθε άνδρα ανεξάρτητα απ' το αντικείμενο του πόθου. Πόσο καιρό έπαιζε αυτό το παιχνίδι μαζί της; Μετρούσε από την πρώτη γνωριμία, ή από την πρώτη ανταλλαγή

σωματικών υγρών στο παραλιακό ξενοδοχείο Θαλασσινή Αύρα; Η Μάρτα θα ρωτούσε. Η σωστή απάντηση απαιτούσε προσεκτική εξέταση, ο Χένρι το όφειλε αυτό στη γυναίκα του. Πήρε την αλληλογραφία και πήγε στο γραφείο του, για να ψάξει στα προσωπικά του έγγραφα πόσο καιρό απατούσε τη σύζυγό του. Αν ήταν να πει την αλήθεια, τουλάχιστον ας ήταν ακριβής.

Πριν καταπιαστεί όμως μ' αυτό, θρονιάστηκε στη μεγάλη πολυθρόνα του και ξεφύλλισε για λίγο την *Ιατροδικαστική Επιθεώρηση*, ένα απίστευτα ενημερωτικό περιοδικό για τον κόσμο του κακού. Όποιος σχεδιάζει εγκλήματα ή απασχολείται στον τομέα της παράβασης των νόμων, επιβάλλεται να διαβάξει εξειδικευμένη βιβλιογραφία. Το περιοδικό ενημέρωνε για τα ρίσκα της αποκάλυψης, που εν μέρει οφείλονται στην πρόοδο της ιατροδικαστικής επιστήμης. Ταυτόχρονα έκανε σαφές πόσο μάταιος είναι ο αγώνας ενάντια στο κακό που υπάρχει στην ψυχή του κάθε ανθρώπου, γιατί καμία μέθοδος και καμία τιμωρία δεν μπορεί ν' αναμετρηθεί με το βιολογικό ένστικτο του φόβου που φωλιάζει μέσα στον καθένα από μας. Οι θάνατοι από απληστία, από εκδίκηση κι από βλακεία είναι, ιστορικά και πολιτισμικά, φυσικές αιτίες θανάτου, τίποτα παραπάνω από διαφορετικές πτυχές της ανθρώπινης φύσης.

Ο Χένρι ξύπνησε από τον θόρυβο που έκαναν τα αυτόματα ρολά καθώς σηκώνονταν μπροστά από τα πανοραμικά παράθυρα. Πρέπει να είχε ήδη σουρουπώσει. Τα είχε πει όλα στη Μάρτα. Ολοκληρωτικά και χωρίς οίκτο, ακριβώς όπως το είχε σχεδιάσει. Είχε επιλέξει τη χειρότερη εκδοχή, για να κάνει για τη γυναίκα του πιο εύκολο τον αποχαιρετισμό.

Ακου, αγάπη μου, είχε ξεκινήσει, πρόκειται να σε εγκατα-

λείψω γιατί ποθώ μια άλλη γυναίκα αντί για σένα. Στην πραγματικότητα δεν την αντέχω αυτή τη γυναίκα, αλλά αυτό δεν έχει καμιά σημασία. Εσένα σ' αγαπώ, αλλά μου είσαι πολύ οικεία, η αγάπη μας έχει μεταλλαχτεί πια σε σχέση φιλική. Πάντα έτσι ήταν, δεν κατάφερα ποτέ να σε απαξιώσω αρκετά ώστε να σε ποθήσω, δε συμβαίνει τίποτα συναρπαστικό πια μεταξύ μας, εκ των πραγμάτων δε συνέβη ποτέ. Εκτός αυτού, η άλλη είναι νεότερη και ομορφότερη από σένα. Τη γνωρίζω αρκετό καιρό. Αλλά κι εσύ την ξέρεις, είναι η Μπέτι. Ναι, ακριβώς, η Μπέτι. Είναι το τρόπαιό μου, η μούσα μου, η σκλάβά μου, μου είναι υποταγμένη. Είμαστε συννέοχοι στο έγκλημα, εκείνη την εξιτάρουν τα πιο ποταπά μου ένστικτα, εγώ αποθεώνω τα καλλίγραμμα πόδια της. Πρέπει να σου μεταφέρω εκ μέρους της πως λυπάται πολύ. Κι εγώ λυπάμαι πολύ. Σε παρακαλώ να μη με παρεξηγήσεις, τα αισθήματα που τρέφω για σένα είναι πάντα τρυφερά. Σε σέβομαι σαν αγία και πάντα ένιωθα την ανάγκη να σε προστατεύω. Και το έκανα όσο καλύτερα μπορούσα, όμως τώρα κάτι προέκυψε. Η Μπέτι θ' αποκτήσει το παιδί μου. Εσύ δεν ήθελες ποτέ παιδιά. Ούτε εγώ θέλω. Μου μοιάζει εντελώς ξένο να μεγαλώνω ένα παιδί, ξέρεις πόσο μ' εξοργίζουν οι παιδικές τσιριίδες και αυτό σίγουρα θα τσιριίζει όλη την ώρα, όμως έτσι έχουν τα πράγματα. Σ' ευχαριστώ για όλα και σου υπόσχομαι πως θα νιώθω τύψεις σ' όλη μου τη ζωή.

Η Μάρτα ψιθύριζε τ' όνομά του όσο εκείνος μιλούσε για το παιδί. Κι έπειτα η θάλασσα πλημμύρισε το σπίτι και την τράβηξε μακριά.

Ο Χένρι ανασηκώθηκε πάνω στον δερμάτινο καναπέ. Το δεξί του πόδι είχε μουδιάσει. Το έτριψε μέχρι να επανέλθει το αίμα στα δάχτυλα και κοίταξε ζαλισμένος τον οριζοντα μέσα από την τζαμαρία. Η θάλασσα είχε εξαφανιστεί.

Χοροπήδησε στο ένα πόδι μέχρι την κουζίνα για να φτιά-

Ξει έναν εσπρέσο ριστρέτο. Τον ίδιο έπρεπε να τραβήξει αυτή η βρομοθάλασσα, όχι εκείνη. Λυπόταν πραγματικά για όσα της είχε πει, και μάλιστα τόσο λάθος ειπωμένα! Γιατί να μη μιλήσει για σεβασμό και ευγνωμοσύνη, για θαυμασμό και αγάπη, πράγματα που ένιωθε για κείνη πιο έντονα απ' ό,τι για τον οποιονδήποτε; Όμως όχι, έπρεπε να της ξεριζώσει την καρδιά σαν αγριόχορτο. Δε θα ξεπερνούσε ποτέ τον πόνο, αυτό ήταν σίγουρο.

Περίμενε δίπλα στη μηχανή του καφέ στηρίζοντας το βάρος του ακόμα στο ένα πόδι, μέχρι να ξεσταθεί το νερό. Ήταν φανερό πως έπρεπε να της το φέρει πολύ πιο προσεκτικά, το θέμα του παιδιού καλύτερα να μην το ανέφερε καθόλου, ήταν από μόνο του αρκετό για να την τρελάνει. Από την άλλη, αν απέκρυπτε την ύπαρξη του παιδιού, γιατί να παραδεχτεί οτιδήποτε άλλο; Μήπως τα πράγματα, έτσι όπως είχαν διαμορφωθεί, δεν πήγαιναν μια χαρά; Όσο περισσότερο σκεφτόταν ο Χένρι, τόσο ξεκαθάριζε μες στο μυαλό του πως ήταν προτιμότερο να προφυλάξει τη γυναίκα του και, αντί για εκείνη, να πει στην Μπέτι όλη την αλήθεια. Η Μπέτι ήταν σκληρό καρύδι, θα την αντιμετώπιζε καλύτερα, θα ξεκινούσε μια νέα ζωή, θα έβρισκε έναν άνδρα για το παιδί της, γιατί ήταν φτιαγμένη για να επιβιώνει.

Ακούστηκε ένα αυτοκρατορικό τριξίμο στα σκαλοπάτια από ξύλο κερασιάς. Η Μάρτα κατέβαινε τη σκάλα. Φορούσε τη μεταξωτή ρόμπα της και γιαπωνέζικες σαγιονάρες και είχε σηκώσει τα σκουρόχρωμα μαλλιά της ψηλά μ' ένα εβένινο κοκαλάκι. Του χαμογέλασε, όπως κάθε φορά που τον έβλεπε. Το βάδισμά της ήταν σχεδόν αθόρυβο, ήταν πάντα τόσο λιλιπούτεια και ήσυχη. Δεν είχε πάρει ούτε γραμμάριο τα τελευταία χρόνια. Εδώ και καιρό κοιμόντουσαν και εργάζονταν χωριστά. Εκείνη επάνω, αυτός κάτω. Εκείνη εξακολουθούσε να γράφει

τη νύχτα κι έπειτα να κοιμάται μέχρι το απόγευμα, ενώ εκείνος αναλάμβανε τα υπόλοιπα. Θα μπορούσαν να έχουν υπηρέτες, σοφέρ και κηπουρούς, όμως η Μάρτα δεν ανεχόταν κανέναν άλλο γύρω της πέρα από τον Χένρι. Καμιά φορά, ενώ εκείνος παρακολουθούσε τα τελευταία γεγονότα της ημέρας ή ξεχνιόταν σκαλίζοντας μια τεράστια μακέτα μιας εξέδρας άντλησης πετρελαίου, την άκουγε να κάνει κύκλους στο πάνω πάτωμα. Τότε έτρεχε στην κουζίνα και της έβραζε χαμομήλι. Πήγαινε πάνω την κανάτα και την άφηνε έξω από την πόρτα. Καμιά φορά κρυφάκουγε, αλλά δεν τολμούσε ν' ανοίξει. Στο τέλος κατέβαινε τις σκάλες νυχοπατώντας. Και επιτέλους, έπειτα από ώρα, άκουγε τη γραφομηχανή να κροταλίζει. Ο διάβολος μέσα της έπιανε δουλειά.

Ο Χένρι δεν είχε δει ποτέ τη γυναίκα του να γράφει. Όλα ήταν πιθανά, το στομάχι της θα μπορούσε να γίνεται μαρμάρινο όσο έγραφε κι απ' τα μαλλιά της να ξετυλίγονται φίδια. Δε ρίσκαρε ποτέ να κοιτάξει.

«Χένρι, έχουμε ένα κουνάβι στη σοφίτα».

«Τι;»

«Ένα κουνάβι. Διαγράφει γκριζες γραμμές».

«Γκριζες γραμμές;»

«Γκριζες λωρίδες, που καταλήγουν σε μακριές γραμμές».

«Όπως κάνουν τα σκιουράκια;»

«Πιο μακριές και παράλληλες».

Έμοιαζε να είναι πράγματι κουνάβι. Όταν η Μάρτα έβλεπε μικρές γκριζες λωρίδες, επρόκειτο συνήθως για μικρόσωμα τρωκτικά, όταν όμως οι λωρίδες ήταν μακριές και παράλληλες, είχαν να κάνουν μ' ένα μεγαλύτερο ζώο.

Η Μάρτα ήταν συναισθητική από γεννησιμιού της. Από τη βρεφική της ηλικία κάθε μυρωδιά και κάθε ήχος την έκανε να βλέπει χρώματα και σχήματα. Στο σχολείο, όταν μάθαινε

να γράφει τα πρώτα γράμματα, έβλεπε φωτισμούς που χρωμάτιζαν τις λέξεις, ακολουθώντας κυρίως την απόχρωση του αρχικού γράμματος. Το θεωρούσε φυσιολογικό. Μόλις εννέα ετών, κατάλαβε ότι δεν έβλεπαν όλοι οι άνθρωποι τις υπέροχες αποχρώσεις των λέξεων, πράγμα που έβρισκε ιδιαίτερα λυπηρό. Μίλησε γι' αυτό στη μητέρα της κι εκείνη την πήγε αμέσως στον γιατρό. Ο επιστήμων ήταν της παλιάς σχολής, συν τοις άλλοις δαλτονικός. Συνταγογράφησε φάρμακα στο παιδί, τα οποία δεν κατόρθωσαν τίποτα πέρα απ' το να προκαλούν πάχος και νωθρότητα. Η Μάρτα έφτυνε τα δισκία και δεν ξαναμίλησε ποτέ πια για τις πολύχρωμες οπτασίες της. Ήταν το μυστικό της, μέχρι που συνάντησε τον Χένρι.

«Μπορείς ν' ανέβεις να ρίξεις μια ματιά, σε παρακαλώ;»

Θησαυρέ μου, δυστυχώς είμαι φοβερά ανάξιος ακόμα και για κάτι τόσο απλό, ήθελε να πει ο Χένρι, δεν είμαι καθόλου αντάξιός σου. Μόνο ο θάνατος μου πρέπει, γιατί δε με λυτρώνεις; Επιτέλους, δέιξε έλεος και κατανόηση.

«Τι θα έλεγες να βγούμε απόψε, να φάμε ψάρι;»

«Χένρι, ανατριχιάζω μ' αυτό το ζώο».

«Έλα εδώ, θησαυρέ μου». Την αγκάλιασε και τη φίλησε στα μαλλιά. Η Μάρτα ακούμπησε το κεφάλι της στο στέρνο του και μύρισε το δέρμα του.

«Μυρίζεις λιγάκι πορτοκάλι σήμερα», διαπίστωσε, «συμβαίνει κάτι σοβαρό;»

«Έχω κάτι να σου πω».

«Τι πράγμα;»

Του ήταν αδύνατον να το ξεστομίσει. Μουρμούρισε κάτι ακατάληπτο ακόμα και για τον ίδιο, και γέλασε αμήχανα. Όταν γελούσε, η Μάρτα έβλεπε βαθυγάλανα σπειροειδή σχήματα να ξεπηδούν από το στόμα του. Κανένας άλλος άνδρας σε ολόκληρο τον κόσμο δεν εξέπεμπε καθώς γελούσε καθα-

ρή ακουαμαρίνα με χοροπηδηχτές, αστερόσχημες πιτσιλιές.

Η Μάρτα τον φίλησε στα χείλη.

«Αν πρόκειται για γυναίκα, κράτα το για τον εαυτό σου. Και τώρα πάμε να βρούμε αυτό το κουνάβι, εντάξει;»

Πήρε το χέρι του και τον τράβηξε στη σκάλα. Ο Χένρι την ακολούθησε ανακουφισμένος. Το ήξερε ήδη λοιπόν και δεν είχε θυμώσει. Εκτιμούσε ιδιαίτερα την κατανόηση που έδειχνε στην αδυναμία του. Μα και ο Χένρι, κάθε φορά που κατέφευγε σε άλλες γυναίκες, το έκανε με τακτ και διακριτικότητα. Συχνά ντρεπόταν, συχνά έπαιρνε την απόφαση ν' αλλάξει. Κάθε φορά που γυρνούσε στο σπίτι από κάποια περιπετειούλα, ήταν γεμάτος προδοτικά σχήματα και χρώματα και η Μάρτα μπορούσε να μελετήσει τις ακτινογραφίες των τύψεων που ένιωθε. Μόνο στην Μπέτι έβλεπε μια σοβαρή απειλή η Μάρτα και, όπως αποδείχτηκε, όχι άδικα. Κι όμως, οι δύο γυναίκες είχαν συναντηθεί μία και μοναδική φορά σ' ένα κοκτέιλ πάρτι στον κήπο του Μορεάνι.

Ήταν μια αξιοσημείωτα γλυκιά βραδιά, τα νυκτόβια φυτά του κήπου άνοιγαν τους κάλυκες και προσείλκυαν τις πεταλούδες για γονιμοποίηση. Η Μπέτι στεκόταν στο μπουφέ φορώντας ένα εξώπλατο φόρεμα ανοιχτό μέχρι τη μέση και τσιμπολογούσε με το πιρούνι της σε μια πιατέλα γεμάτη φράουλες. «Όχι αυτή, Χένρι», είχε ψιθυρίσει η Μάρτα όταν αντιλήφθηκε το βλέμμα του συζύγου της, που η μαγνητική μέση της Μπέτι το τραβούσε σαν πωξίδα. Ο Χένρι ήξερε αμέσως ποια εννοούσε η Μάρτα, καθώς και ότι δε θα μπορούσε να αποδεσμευτεί από την Μπέτι ποτέ. Υποσχέθηκε να μην την ξαναδεί. Από εκείνο το βράδυ συναντούσε την Μπέτι μόνο σε κάποιες απομακρυσμένες ερημιές. Αγόρασε ένα κινητό τηλέφωνο με πληρωμένο χρόνο ομιλίας και πλήρωνε τα ξενοδοχεία και τα ρομαντικά δείπνα μόνο με μετρητά. Έτσι, οδηγήθηκε σε μία

σχέση γεμάτη βιαστικούς εναγκαλισμούς, συνοδευόμενη από ένα στενάχωρο προαίσθημα.

Το δωμάτιο της Μάρτα ήταν μικρό και βαμμένο σε λευκή κρεμ απόχρωση. Δεν της άρεσαν οι ψηλοτάβανοι χώροι γιατί της θύμιζαν έντονα τις μέρες της στο ψυχιατρείο. Το μικρό της γραφείο με το περιστρεφόμενο σκαμπό ήταν τοποθετημένο ακριβώς κάτω από το κεφαλάρι της στέγης και δίπλα στο παράθυρο, ενώ το κρεβάτι με τα λευκά κλινოსκεπάσματα βρισκόταν ανάμεσα στον φεγγίτη και στην πόρτα που οδηγούσε στην τουαλέτα. Στην πραγματικότητα, ο Χένρι ήθελε ν' αγοράσει ένα γαλλικό πυργόσπιτο με το πρώτο εκατομμύριο του *Φρανκ Έλνις*, όμως η Μάρτα θεωρούσε τους πύργους υπερβολικά ογκώδεις και κρύους και επέμεινε σε κάτι μικρότερο. Όσο εκείνη έγραφε το επόμενο μυθιστόρημα, ο Χένρι ανακάλυψε το παλιό αρχοντόσπιτο στην ακτή, πήδηξε τη μεσίτρια και ξεκίνησε άμεσα την ανακαίνιση ολόκληρου του κτήματος.

Ο Χένρι έριξε μια ματιά στο γραφείο της Μάρτα και έστησε αντί. Μια λευκή σελίδα ήταν τεντωμένη κι έτοιμη στη γραφομηχανή. Ούτε ένα τσαλακωμένο χαρτάκι δεν υπήρχε τριγύρω, ο μικρός κάδος σκουπιδιών ήταν άδειος, δεν υπήρχαν σημειώσεις ούτε προσχέδια ή διορθώσεις. Ο καταρράκτης των λέξεων πήγαζε από το μυαλό της κατευθείαν στο χαρτί μέσω της μηχανής. Ούτε κόμμα δεν ξέφυνγε.

«Το ακούς;»

«Δεν ακούω τίποτα».

«Μπορεί να κοιμάται».

Σιώπησαν και έστησαν ξανά αντί. Τώρα ήταν η κατάλληλη στιγμή, σκέφτηκε. Τώρα έπρεπε να της το πει. Όμως οι σκέψεις του δεν έγιναν λέξεις.

«Θα ήταν κανένας πελαργός στη σκεπή».

«Τις νύχτες δεν έρχονται πελαργοί, Χένρι».

«Αυτό είναι αλήθεια. Πού το άκουσες;»

Η Μάρτα έδειξε κάποιο σημείο στη στέγη. «Εκεί. Πάνω από το κρεβάτι».

Ο Χένρι έβγαλε τα παπούτσια, σκαρφάλωσε στο κρεβάτι και ακούμπησε το αυτί του στην ξύλινη επένδυση. Ανάμεσα στα σανίδια του ταβανιού και στο δοκάρι της στέγης υπήρχε ένα στενό πατάρι που κάλυπτε ολόκληρη την επιφάνεια της σοφίτας. Ο αέρας εκεί μέσα δημιουργούσε μια υποδειγματική μόνωση. Ο Χένρι κοκάλωσε για λίγα δευτερόλεπτα σ' αυτή την άβολη στάση. Και τότε το άκουσε. Πράγματι, κάτι ροκάνιζε ακριβώς πάνω απ' το κεφάλι του στην ξυλοδεσιά. Το τρίξιμο των κοφτερών δοντιών ακουγόταν ολοκάθαρα. Ξαφνικά σταμάτησε. Μάλλον το ζώο τον είχε αντιληφθεί.

Ο Χένρι κατέβηκε από το κρεβάτι με ύφος προβληματισμένου ειδήμονα.

«Κάτι υπάρχει εκεί».

«Πόσο μεγάλο είναι;»

«Δεν κουνιέται πια».

«Είναι κουνάβι;»

«Μπορεί και να είναι».

«Είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο από γάτα;»

«Μικρότερο. Μην ανησυχείς. Θα το πιάσω».

«Δε θα το σκοτώσεις όμως, έτσι;»

Φόρεσε τα παπούτσια του. «Όχι βέβαια. Πάω τώρα ν' αγοράσω ψάρια».

Φαινομενικά, ο Χένρι Χάιντεν έχει την τέλεια ζωή. Είναι διάσημος συγγραφέας, αφοσιωμένος σύζυγος, παρόλο που θα μπορούσε να έχει στο πλευρό του όποια γυναίκα θέλει, γενναιοδωρος φίλος και συνεργάτης. Στην πραγματικότητα, ο Χένρι Χάιντεν είναι ένα ψεύτικο δημιούργημα που κρατά το παρελθόν του κρυφό. Κανείς εκτός από τον ίδιο και τη γυναίκα του δεν ξέρει ότι εκείνη γράφει τα μυθιστορήματα που τον έχουν κάνει πασίγνωστο.

Όταν η ερωμένη του μένει έγκυος και η τακτοποιημένη ζωή του κινδυνεύει να καταρρεύσει, ο Χένρι προσπαθεί απεγνωσμένα να βρει μια οριστική λύση. Μόνο που κάνει ένα τρομερό λάθος.

Η αστυνομία είναι πλέον στα ίχνη του και το παρελθόν του έτοιμο να αποκαλυφθεί. Ο Χένρι είναι ένας ιδιοφυής άνθρωπος. Πλέκει έντεχνα αλήθειες και ψέματα σε μια ιστορία που ίσως τον βοηθήσει να επιβιώσει. Μόνο που ο κλοιός εξακολουθεί να σφίγγει γύρω του.

Η έξυπνη και απροσδόκητη ιστορία ενός άντρα που χάρη στην ευφυΐα του καταφέρνει να αποφεύγει τις συνέπειες των πράξεών του ακόμη κι όταν στέκεται στην άκρη της αβύσσου.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-1438-6

9 786180 114386

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΖΗΣ: 16648

Γ Ι Α Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ Μ Ε Α Π Α Ι Τ Η Σ Ε Ι Σ